

§ 84 Dnr NSL-2025-000198

109

Yttrande över remiss om ändring av kravet på befordringstid i den samhällsomfattande posttjänsten

Nämnden för Support och lokalers beslut

1. Godkänna förslag till remissyttrande.
2. Översända remissvar från Skellefteå kommun gällande "Ändring av kravet i den samhällsomfattande posttjänsten" till Regeringskansliet.

Sammanfattning

Skellefteå kommun är remissinstans för departementspromemorian Ändring av kravet på befordringstid i den samhällsomfattande posttjänsten.

Kommunen delar regeringens och Post- och telestyrelsens (PTS) bedömning att det ska finnas en samhällsomfattande posttjänst av god kvalitet i hela landet, i enlighet med postlagen (2010:1045) och EU:s postdirektiv. Samtidigt noteras att brevvolymer minskar kraftigt och att en allt större andel av befolkningen använder digitala brevlådor. Digitaliseringen innebär stora möjligheter, men också betydande risker när det gäller likvärdig tillgång till information och rättssäkerhet för invånarna.

Befordringstiderna får inte riskera den enskildes rätt till stöd, vård eller rättssäker myndighetsprövning. Staten bör också säkerställa att de grupper som inte använder digitala brevlådor får sina behov tillgodosedda, samt att kommunerna kompenseras för eventuella merkostnader om det nationella ansvaret försvagas.

Beslutsunderlag

Nämnden för Support och lokalers tjänsteskrivelse, daterad 2025-09-05
Bilaga – Remittering av promemoria Ändring av kravet på befordringstid i den samhällsomfattande posttjänsten
Bilaga - Promemoria

Beslutet sänds till:

fi.remissvar@regeringskansliet.se
fi.ofa.dis.remisser@regeringskansliet.se

Nämnden för support och lokaler

Yttrande över remiss om ändring av kravet på befordringstid i den samhällsomfattande posttjänsten

Förslag till beslut

1. Godkänna förslag till remissyttrande.
2. Översända remissvar från Skellefteå kommun gällande "Ändring av kravet i den samhällsomfattande posttjänsten" till Regeringskansliet.

Sammanfattning

Skellefteå kommun är remissinstans för departementspromemorian Ändring av kravet på befordringstid i den samhällsomfattande posttjänsten.

Kommunen delar regeringens och Post- och telestyrelsens (PTS) bedömning att det ska finnas en samhällsomfattande posttjänst av god kvalitet i hela landet, i enlighet med postlagen (2010:1045) och EU:s postdirektiv. Samtidigt noteras att brevvolymer minskar kraftigt och att en allt större andel av befolkningen använder digitala brevlådor. Digitaliseringen innebär stora möjligheter, men också betydande risker när det gäller likvärdig tillgång till information och rättssäkerhet för invånarna.

Befordringstiderna får inte riskera den enskildes rätt till stöd, vård eller rättssäker myndighetsprövning. Staten bör också säkerställa att de grupper som inte använder digitala brevlådor får sina behov tillgodosedda, samt att kommunerna kompenseras för eventuella merkostnader om det nationella ansvaret försvagas.

Beslutsunderlag

Nämnden för Support och lokalers tjänsteskrivelse, daterad 2025-09-05
Bilaga – Remittering av promemorian Ändring av kravet på befordringstid i den samhällsomfattande posttjänsten
Bilaga - Promemoria

Beslutet sänds till:

fi.remissvar@regeringskansliet.se

fi.ofa.dis.remisser@regeringskansliet.se

SKELLEFTEÅ KOMMUN

Jan Sundbom
Förvaltningschef

Erika Nilsson
Handläggare

Beskrivning av ärendet

Skellefteå kommun är remissinstans för departementspromemorian Ändring av kravet på befordringstid i den samhällsomfattande posttjänsten, vilket innebär att kommunen blivit inbjudna att lämna synpunkter men har ingen skyldighet att svara på remissen.

Utredningens innehåll

I promemorian, som har tagits fram inom Regeringskansliet, finns förslag som innebär ändringar av kravet på befordringstid inom den samhällsomfattande posttjänsten. Förslaget innebär att minst 85 procent av de inrikes brev som lämnas in för tredagarsbefordran före angiven senaste inlämningstid ska ha delats ut inom tre påföljande arbetsdagar och minst 97 procent inom fem påföljande arbetsdagar. Ändringarna görs i postförordningen (2010:1049). Förordningsändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2026.

Målet för postsektorn i Sverige är att säkerställa en samhällsomfattande posttjänst av god kvalitet i hela landet, i enlighet med postlagen (2010:1045) och EU:s postdirektiv. Post- och telestyrelsen (PTS) ansvarar för att följa utvecklingen och utse tillhandahållare av tjänsten, som i dagsläget är PostNord. Staten har hittills inte behövt ge ekonomiskt stöd eftersom tjänsten varit självfinansierad.

Utvecklingen visar att brevvolymerna minskar kraftigt – två av tre brev har ersatts av digital kommunikation sedan år 2000, och volymerna förväntas halveras ytterligare inom fem år. Detta påverkar PostNords möjligheter att finansiera verksamheten. Samtidigt går digitaliseringen snabbt framåt: ca 75 % av den vuxna befolkningen har redan digital brevlåda, och andelen ökar.

Regeringen betonar digitaliseringens möjligheter för både effektivitet och kostnadsbesparingar, men framhåller också vikten av fortsatt tillgång till fysisk posttjänst i hela landet. Tillgången till digital infrastruktur, särskilt bredband och telefoni, är en förutsättning för att digitala lösningar ska kunna ersätta traditionell post.

Skellefteå kommuns synpunkter på utredningen

För kommunens verksamhet är det avgörande att posttjänsterna fungerar väl, eftersom många beslut, kallelser och underrättelser till invånare sker via brev. Detta är särskilt viktigt då beslut ofta är förenade med lagstadgade tidsfrister, exempelvis för överklaganden enligt förvaltningslagen (2017:900) och kommunallagen (2017:725) och gäller inte minst inom områden som regleras av socialtjänstlagen (2001:453), hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) och patientlagen (2014:821), där fördröjd information riskerar att få direkta konsekvenser för den enskildes möjlighet att ta del av stöd, insatser eller vård i rätt tid.

Brister i postgången riskerar att påverka medborgarnas rättssäkerhet negativt.

Kommunen vill därför framhålla följande:

Tillförlitlig fysisk postgång måste fortsatt säkerställas i hela landet. Även om

SKELLEFTEÅ KOMMUN

digitala lösningar utvecklas bör det finnas en fungerande posttjänst för de invånare som inte har digital brevlåda eller som saknar stabil digital infrastruktur.

Kvalitetskraven på utdelningstider enligt postförordningen (2010:1049) är av central betydelse. Fördröjningar kan i praktiken innebära att en medborgare mister sin rätt att överklaga eller yttra sig inom lagstadgad tid. Detta riskerar att påverka den enskildes rättigheter eller tillgång till stöd, vilket kan strida mot rättssäkerheten enligt bl.a. förvaltningslagen (2017:900) och kommunallagen (2017:725).

Digitaliseringens begränsningar. Även om cirka 75 procent av befolkningen idag använder digital brevlåda, återstår en fjärdedel som inte gjort detta val – ofta för att man inte har förmåga, möjlighet eller vana. Kommunerna har ett särskilt ansvar för att dessa grupper, som ofta är de mest sårbara i samhället, inte lämnas utanför. Här efterlyser kommunen en tydlig nationell plan för hur dessa personers behov av postservice ska tillgodoses, utöver informationskampanjer.

Kommunen är beroende av rättssäkra kommunikationskanaler så staten bör säkerställa att förändringar i posttjänstens omfattning eller finansiering inte leder till ökade kostnader eller administrativa svårigheter för kommunsektorn. Om det nationella ansvaret för postförsörjningen minskar i praktiken, riskerar kommunerna att behöva kompensera för detta genom ökade stödinsatser på lokal nivå. Staten bör i så fall säkerställa att kommunerna får resurser och medel för att kunna möta dessa behov.

Digital infrastruktur. Staten bör fortsätta att stödja utbyggnaden av bredbandsinfrastruktur och telefoni i hela landet, men det måste samtidigt finnas garantier för en fungerande fysisk posttjänst för de grupper som inte kan använda digitala lösningar.